

PAU-002-001503

Seat No. _____

B. Com. (Sem. V) (CBCS) Examination

October / November - 2018

Management Accounting - I
(Old Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001503

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવવામાં આવેલ છે.

1 વિશ્વા લિ.ના તા. 31-3-2017 અને 31-3-2018ના રોજના પાકાં - સરવૈયાં 20
નીચે પ્રમાણે છે :

જવાબદારીઓ	31-3-2017 (રૂ.)	31-3-2018 (રૂ.)	મિલકતો	31-3-2017 (રૂ.)	31-3-2018 (રૂ.)
શેર મૂડી	4,50,000	4,50,000	સ્થિર મિલકતો	4,00,000	3,20,000
સામાન્ય અનામત	3,00,000	3,10,000	રોકાણ	50,000	60,000
નફા-નુકસાન ખાતું	56,000	68,000	સ્ટોક	2,40,000	2,10,000
લેણદારો	1,68,000	1,34,000	દેવાદરો	2,10,000	4,55,000
કરવેરાની જોગવાઈ	75,000	10,000	બેંક	1,49,000	1,97,000
ગીરો લોન	—	2,70,000			
	10,49,000	12,42,000		10,49,000	12,42,000

વધારાની માહિતી :

- (1) રૂ. 8,000ની કિંમતના રોકાણો રૂ. 8,500માં વર્ષ દરમ્યાન વેચવામાં આવેલ.
- (2) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 9,000ની કરવેરા માટે જોગવાઈ કરેલી.
- (3) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 10,000ની કિંમતની એક સ્થિર મિલકત રૂ. 12,000માં વેચવામાં આવેલી. નફો ન.નું. ખાતે જમા કરવામાં આવેલ.
- (4) વર્ષ દરમ્યાન ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ રૂ. 40,000.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક અને તા. 31-3-2018 ના રોજનું ભંડોળની પ્રાપ્તિ અને ઉપયોગ દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

1 નીચે આપેલ ઝાંખી લિ.ના પાકાં સરવૈયાં પરથી કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફાર 20
દર્શાવતું પત્રક અને ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક બનાવો :

જવાબદારીઓ	31-3-2017 (રૂ.)	31-3-2018 (રૂ.)	મિલકતો	31-3-2017 (રૂ.)	31-3-2018 (રૂ.)
ઈક્વિટી શેર	4,00,000	5,20,000	પાઘડી	—	38,000
અનામત	1,00,000	1,10,000	જમીન – મકાન	2,97,000	2,88,500
નફા-નુક્સાન ખાતું	79,380	72,440	યંત્રો	2,25,900	2,32,400
લેણદારો	79,040	82,270	સ્ટોક	2,22,080	1,94,740
દેવીહુંડીઓ	67,560	25,290	દેવાદારો	1,70,350	1,45,250
કરવેરાની જોગાવઈ	80,000	1,00,000	પરચુરણ ધિરાણ	4,630	1,470
બેંક - ઓવરડ્રાફ્ટ	1,19,020	—	બેંક સિલક	5,040	9,640
	9,25,000	9,10,000		9,25,000	9,10,000

વધારાની માહિતી :

- (1) વર્ષ દરમ્યાન ચૂકવેલ કરવેરા અને વચગાળાનું રિવિઝન્ડ અનુક્રમે રૂ. 70,000 અને રૂ. 78,000 હતા.
- (2) અન્ય કંપનીની મિલકતો રૂ. 1,20,000માં ખરીદવામાં આવી હતી. આ મિલકતોમાં સ્ટોક રૂ. 43,280, યંત્રો રૂ. 36,720 અને બાકી પાઘડીની રકમનો સમાવેશ થાય છે. ખરીદ કિંમત રૂ. 1,20,000ના ઈક્વિટી શેર પૂરેપૂરા ભરપાઈ આપી ચૂકવવામાં આવી હતી.
- (3) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. 11,300ના યંત્રોની ખરીદી કરેલ હતી.

2 જીયાન લિ.નું નીચેનું પાકું - સરવૈયું અને વધારાની માહિતી નીચે મજુબ છે : 20
તા. 31-3-2018ના રોજનું પાકું - સરવૈયું.

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.)	મિલકતો	રકમ (રૂ.)
મૂડી	1,50,000	મકાન	1,00,000
+ નફો	45,000	જમીન	45,000
અનામત	15,000	રોકાણ	10,000
વીમા ભંડોળ	10,000	માલનો સ્ટોક	68,000
બેંક લોન	25,000	દેવાદારો	67,000
લેણદારો	56,000	બેંક સિલક	22,500
બેંક - ઓવરડ્રાફ્ટ	11,500		
	3,12,500		3,12,500

વધારાની માહિતી :

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
વેચાણ (બધું જ શાખા પર)	3,60,000	વહીવટી ખર્ચાઓ	20,000
શરૂઆતનો સ્ટોક	50,000	વેચાણ ખર્ચાઓ	21,000
શાખ ઉપર ખરીદી	2,88,000	બેંક લોનનું વ્યાજ	4,000
આખરનો સ્ટોક	68,000		

ઉપરોક્ત વિગત પરથી નીચેના ગુણોત્તરો શોધો :

(1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર	(2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
(3) સ્ટોક ઉથલાનો દર	(4) પ્રવાહી ગુણોત્તર
(5) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર	(6) દેવાદાર ગુણોત્તર
(7) સંચાલન ગુણોત્તર	(8) ચાલુ ગુણોત્તર
(9) લેણદાર ગુણોત્તર	(10) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર
- (બહારના કુલ દેવાં મુજબ)

નોંધ : વર્ષના 360 દિવસ ગણવા.

અથવા

2 એસ.એન્ડ.ડી કંપની લિમિટેડનાં નફા-નુકસાન ખાતાં અને પાકાં સરવૈયાની માહિતી આપવામાં આવી છે. નીચે જણાવેલ ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો :

(1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર	(2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
(3) ચાલુ ગુણોત્તર	(4) દેવા-ઈક્વિટી ગુણોત્તર
(5) સ્ટોક ગુણોત્તર	(લાંબા ગાળાના દેવાના આધારે)
(6) પ્રવાહિતા ગુણોત્તર	(7) વ્યાજ આવરણ ગુણોત્તર
(8) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર	

ઉ. નફા-નુકસાન ખાતું જ.

વિગત	રકમ (રૂ.)	વિગત	રકમ (રૂ.)
તૈયાર માલનો શરૂ સ્ટોક	1,00,000	વેચાણ	10,00,000
કાચા માલનો શરૂ સ્ટોક	50,000	કાચા માલનો આખર સ્ટોક	1,50,000
કાચા માલની ખરીદી	3,00,000	તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક	1,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	2,00,000	શેરના વેચાણથી નફો	50,000
ઉત્પાદન ખર્ચ	1,00,000		
વહીવટી ખર્ચ	50,000		
વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	50,000		
કરવેરા	20,000		
ડિબેન્ચરનું વ્યાજ	45,000		
ચોખ્ખો નફો	3,85,000		
	13,00,000		13,00,000

પાકું - સરવૈયું

જવાબદારીઓ	રકમ (રૂ.)	મિકલતો	રકમ (રૂ.)
શેર મૂડી : ઈક્વિટી	1,00,000	કાયમી મિલકતો	2,50,000
પ્રેફરન્સ	1,00,000	કાચા માલનો આખર સ્ટોક	1,50,000
અનામતો	1,00,000	તૈયાર માલનો આખર સ્ટોક	1,00,000
ડિબેન્ચર્સ	2,00,000	પરચુરણ દેવાદારો	1,00,000
લેણદારો	1,00,000	બેંક સિલક	50,000
દેવી - હુંડી	50,000		
	6,50,000		6,50,000

3 વિજય મેન્યુ. કંપની લિમિટેડના ઉત્પાદન અંગે નીચે માહિતી છે. 15

વિગત	પ્રથમ વર્ષ	બીજું વર્ષ
નફો (રૂ.)	20,000	28,000
વેચાણ (રૂ.)	2,00,000	2,40,000

ઉપરની વિગત પરથી ગણતરી કરો :

- (1) નફા જથ્થાનો ગુણોત્તર
- (2) સ્થિર ખર્ચા
- (3) સમતૂટ બિંદુ
- (4) જ્યારે વેચાણ રૂ. 1,80,000 હોય ત્યારે નફો
- (5) રૂ. 40,000નો નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ

અથવા

3 એક કંપનીને લગતી નીચેની માહિતી મળે છે : 15

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	રૂ. 10
વેપારી વટાવ	5%
એકમદીઠ માલસામાન	રૂ. 3
એકમદીઠ મજૂરી	રૂ. 2
સ્થિર ખર્ચા	રૂ. 10,000
ચલિત ખર્ચા	100%

- (1) જો ખરેખર વેચાણ સમતૂટ જથ્થા કરતા 10% અને 15% વધુ હોય તો ચોખ્ખો નફો કેટલો ?
- (2) જો ખરેખર વેચાણ સમતૂટ જથ્થા કરતા 25% ઓછુ હોય તો ખોટ કેટલી ?
- (3) જો ખરેખર નફો રૂ. 2,500 પ્રાપ્ત કરવો હોય તો સમતૂટ જથ્થાની કેટલા ટકા વધુ વેચાણ કરવું આવશ્યક છે ?

4 માધુરી લિમિટેડના નીચે જણાવેલ વેચાણ મિશ્રણમાંથી કયું મિશ્રણ ઈષ્ટતમ છે તે નક્કી કરો : 15

- (1) “અ”ના 45 એકમો અને “બ”ના 30 એકમો
- (2) માત્ર “અ”ના 90 એકમો
- (3) માત્ર “બ”ના 60 એકમો
- (4) “અ”ના 60 એકમો અને “બ”ના 20 એકમો

વધારાની માહિતી નીચે આપવામાં આવી છે :

વિગત	વસ્તુ - “અ”	વસ્તુ - “બ”
પ્રત્યક્ષ માલસામાન (એકમદીઠ)	રૂ. 2	રૂ. 2.5
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (એકમદીઠ)	રૂ. 1	રૂ. 1.5
ચલિત ખર્ચા (મજૂરીના ટકા)	100%	100%
વેચાણ	રૂ. 6	રૂ. 10
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા	રૂ. 100	

અથવા

4 ટૂંકનોંધ લખો : 15

- (1) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિના હેતુઓ
- (2) સંચાલકીય હિસાબનીશના કાર્યો
- (3) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિનું મહત્ત્વ

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Give answer of all the questions.
 (2) Figures on right side show mark of each question

1 The Balance Sheets of Vishva Ltd. as on 31-3-2017 and 31-3-2018 are as follow : **20**

Liabilities	31-3-2017 (Rs.)	31-3-2018 (Rs.)	Assets	31-3-2017 (Rs.)	31-3-2018 (Rs.)
Share Capital	4,50,000	4,50,000	Fixed Assets	4,00,000	3,20,000
General Reserve	3,00,000	3,10,000	Investments	50,000	60,000
Profit and Loss A/c	56,000	68,000	Stock	2,40,000	2,10,000
Creditors	1,68,000	1,34,000	Debtors	2,10,000	4,55,000
Provision of taxation	75,000	10,000	Bank	1,49,000	1,97,000
Mortgage Loan	-	2,70,000			
	10,49,000	12,42,000		10,49,000	12,42,000

Additional Information :

- (1) The Investments worth Rs. 8,000 Sold at Rs. 8,500 in during the year.
- (2) Rs. 9,000 made provision for taxation in during the year.
- (3) During the year one fixed asset of the Rs. 10,000 sold at Rs. 12,000. Profit credited to profit and loss account.
- (4) Rs. 40,000 paid a dividend in during the year.

From the above information, prepare statement of changes in working capital and statement of receipt and use of fund as on 31-3-2018.

OR

1 From the following Balance Sheet of Zakhi Ltd. prepare a Statement Showing Changes in Working Capital and Fund Flow Statement : **20**

Liabilities	31-3-2017 (Rs.)	31-3-2018 (Rs.)	Assets	31-3-2017 (Rs.)	31-3-2018 (Rs.)
Equity Share			Goodwill	-	38,000
Capital	4,00,000	5,20,000	Land-Building	2,97,000	2,88,500
Reserve	1,00,000	1,10,000	Machinery	2,25,900	2,32,400
Profit and Loss A/c	79,380	72,440	Stock	2,22,080	1,94,740
Creditors	79,040	82,270	Debtors	1,70,350	1,45,250
Bills payables	67,560	25,290	Sundry advances	4,630	1,470
Provision of taxation	80,000	1,00,000	Bank balance	5,040	9,640
Bank overdraft	1,19,020	-			
	9,25,000	9,10,000		9,25,000	9,10,000

Additional Information :

- (1) During the year taxes and interim dividend paid were Rs. 70,000 and 78,000 respectively.
- (2) The assets of another company were purchased for Rs. 1,20,000 payable in fully paid equity shares of the company. The assets consisted of stock Rs. 43,280, and Machinery Rs. 36,720 and remaining amount was for goodwill.
- (3) During the year Machinery of Rs. 11,300 have been purchased.

2 The Balance Sheet and other information of Jiyan Ltd. **20** is as follow :

The Balance Sheet as on 31-3-2018

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Capital	1,50,000	Building	1,00,000
+ Profit	<u>45,000</u>	Land	45,000
Reserve	15,000	Investment	10,000
Insurance Fund	10,000	Stock of goods	68,000
Bank Loan	25,000	Debtors	67,000
Creditors	56,000	Bank balance	22,500
Bank overdraft	11,500		
	3,12,500		3,12,500

Additional Information :

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Sales (Totally Credit)	3,60,000	Administrative Expenses	20,000
Opening Stock	50,000	Selling Expenses	21,000
Credit Purchases	2,88,000	Int. on Bank loan	4,000
Closing Stock	68,000		

From the above information calculate following ratios :

- (1) Gross Profit Ratio
- (2) Net Profit Ratio
- (3) Stock Turnover Ratio
- (4) Liquid Ratio
- (5) Return on Capital Employed
- (6) Debtors ratio
- (7) Operating Ratio
- (8) Current Ratio
- (9) Creditors Ratio
- (10) Debt-Equity Ratio (According to Total outside debt)

Note : 360 Days to be taken for the year.

OR

2 The information of Profit and Loss Account and Balance Sheet of S and D company Ltd. is given. Calculate following ratios :

- (1) Gross Profit Ratio
- (2) Net Profit Ratio
- (3) Current Ratio
- (4) Debt-Equity Ratio (On the basis of long term debt)
- (5) Stock Ratio
- (6) Liquid Ratio
- (7) Interest Coverage Ratio
- (8) Return on capital employed

Dr.	Profit and Loss A/c		Cr.
Particular	Amount (Rs.)	Particular	Amount (Rs.)
Opening stock of finished goods	1,00,000	Sales	10,00,000
Opening stock of raw materials	50,000	Closing stock of raw materials	1,50,000
Raw material purchases	3,00,000	Closing stock of finished goods	1,00,000
Direct labour	2,00,000	Profit in sale of share	50,000
Production costs	1,00,000		
Administrative expenses	50,000		
Selling & Distribution expenses	50,000		
Taxation	20,000		
Interest of debentures	45,000		
Net profit	3,85,000		
	13,00,000		13,00,000

Balance Sheet

Liabilities	Amount (Rs.)	Assets	Amount (Rs.)
Capital : Equity	1,00,000	Fixed Assets	2,50,000
Preference	1,00,000	Closing stock of raw materials	1,50,000
Reserves	1,00,000	Closing stock of finished goods	1,00,000
Debentures	2,00,000	Sundry Debtors	1,00,000
Creditors	1,00,000	Bank Balance	50,000
Bills - payable	50,000		
	6,50,000		6,50,000

- 3 The following information is related to the production of Vijay Manufacturing Company Ltd. 15

Particulars	First Year	Second Year
Profit (Rs.)	20,000	28,000
Sales (Rs.)	2,00,000	2,40,000

From the above information calculate :

- (1) Profit Volume Ratio
- (2) Fixed Cost
- (3) Break Even Point
- (4) Profit where sales is Rs. 1,80,000
- (5) Required Sales to earn profit of Rs. 40,000

OR

- 3 The following information is available for a one company : 15

Selling Price per unit	Rs.10
Trade discount	5%
Material per unit	Rs. 3
Labour per unit	Rs. 2
Fixed expenses	Rs. 10,000
Variable expenses	100%

- (1) How much gross Profit when actual sale is 10% and 15% more than the break even sale ?
- (2) How much loss when actual sale is 25% less than the break even sale?
- (3) To earn profit of Rs. 2,500, how many more percentage of sale necessary than break even sale?

- 4 Decide which one of the following sales mix of Madhuri Ltd. should be optimum : 15

- (1) 45 units of "A" and 30 units of "B"
- (2) 90 units of "A" only
- (3) 60 units of "B" only
- (4) 60 units of "A" and 20 units of "B"

Additional information is given below :

Particular	Product - A	Product - B
Direct Material (Per unit)	Rs. 2	Rs. 2.5
Direct Wages (Per unit)	Rs. 1	Rs. 1.5
Variable Cost (Percentage of wages)	100%	100%
Sales	Rs. 6	Rs. 10
Fixed overhead expenses	Rs. 100	

OR

- 4 Write short notes : 15

- (1) Objectives of Management Accounting
- (2) Functions of Management Accountant
- (3) Importance of Management Accounting